СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ РІК XL. Ч. 15. Джерзи Сіті, Н. Дж., середа, 20 січня 1932. VOL. XL. No. 15. Jersey City, N. J., Wednesday, January 20, 1932. THREE CENTS.

АМЕРИКАНСЬКА ДЕЛЕҐАЦІЯ В ДОРОЗІ ДО ЖЕНЕВИ

ВАШИНҐТОН. — Американська делеґація на міжнародню конференцію в справі роззброєння вже виїхала з Вашинґтону, одержавши від уряду остаточні інструкції, яких не подано до публичного відома.

Сенат ухвалив на видатки делеґації $450,000. Деякі посли противилися призначенню такої великої суми та казали, що з конференції нічого не вийде. Одначе уряд є того переконання, що конференція буде успішна.

Америка найбільше заінтересована в роззброєнню на суші, бо роззброєння на морі вже уреґульоване Вашинґтонською і Лондонською морською конференцією.

Делеґація не буде вмішуватися в европейські конфлікти, а тільки буде посередничити між ріжними державами, щоби вирівнати їхні непорозуміння та наклонити їх до згоди.

БЕЗРОБІТТЯ ВСЕ ЩЕ ЗБІЛЬШУЄТЬСЯ.

ВАШИНҐТОН. — Статистика за грудень минулого року виказує, що в тім місяці більше людей втратило роботу ніж дістало. Значить, безробіття далі росте.

ДОМАГАЄТЬСЯ ЗНЕСЕННЯ ПРОГИБІЦІЇ.

НЮ ЙОРК. — Едвин Зеліґмен, професор Колюмбійського університету, домагається знесення прогибіції й каже, що в цей спосіб державна каса збогатиться річно на $1,500,000,000. Тоді, каже Зеліґмен, не треба буде державі підносити особисто-доходового податку.

ЛЕҐІСЛЯТУРА НЮ ДЖЕРЗИ ПРОТИ ПРОГИБІЦІЇ.

ТРЕНТОН. — В нижчій палаті леґіслятури стейту Ню Джерзи, яка є під контролею демократів, перейшов републиканський законопроєкт в справі знесення прогибіції. Ця ухвала дуже здивувала демократів, бо перейшла на передодні інавґурації нового ґовернора, Мура, демократа. А демократи хотіли домагатися знесення прогибіції вже за урядовання Мура й тому незадоволені, що „кредит" за цей внесок перейшов на републиканську сторону.

УРЯД ВИДАЄ ЗАБАГАТО.

ВАШИНҐТОН. — Сенатор Ватсон прочитав у сенаті петицію „Федерейшен оф Амерікен Бизнес", в якій кажеться, що федеральний, стейтові й муніципальні уряди видають річно одну четвертину доходів краю. Такого великого видатку не годен видержати ніякий край.

РАТУЮТЬ ЗАМОРОЖЕНІ БАНКИ.

ОЛБАНІ.—В сенаті внесено законопроєкт, який установляє фінансову раду скрути, котра має складатися з 10 членів і котрої завданням буде адміністрація фонду в сумі $10,000,000, призначених для піддержання малих банків, які потерпіли через вкладників, що повитягали нагло свої ощадности і тим спричинили замкнення банків.

НОВИЙ ҐОВЕРНОР ФИЛИПИН.

ВАШИНҐТОН. — Теодор Рузвелт, ґовернор Порто Ріко, зістав іменований ґенеральним ґовернором Филипинських островів.

В ПОГОНІ ЗА 1,000,000 ДЖАБАМИ.

НЮ ЙОРК. — Американський Леґіон розпочав кампанію, щоби знайти роботу для одного міліона безробітних, щоби в той спосіб допомогти ліквідуції економічної депресії. Американська Федерація Праці стала Леґіонови до помочі.

КОНТРОЛЮЮТЬ МЕЛОНА.

ВАШИНҐТОН. — В конґресі домагаються слідства над тим, в яких банках і компаніях має шері Андру Мелон, секретар скарбу. Кажуть, що маєток Мелона збільшається що три години на більшу суму, ніж виносив маєток усіх його попередників, котрі займали уряд секретаря скарбу.

МЕМОРІЯЛ ПАЦИФІСТІВ.

НЮ ЙОРК. — Міжнародня Жіноча Ліґа Мира й Свободи вручила американській делеґації на міжнародню конференцію в справі роззброєння меморіял, підписаний 500,000 особами, в якім виложено програму дійсного роззброєння держав світа.

ВІДКИНЕНО АПЕЛЯЦІЮ ЗАСУДЖЕНИХ МАЙНЕРІВ.

МАВНТ СТЕРЛІНҐ (Кентоки). — Окружний суддя Генри Превіт відкинув апеляцію, в якій майнери Вилієм Гайтовер і Вилієм Джонс з Ґарлан, будучи засудженими на кару досмертної вязниці, домагалися нової судової розправи.

Коли це рішення прочитано, засуджений Джонс заявив, що отсе перший раз в американській історії засуджують на таку тяжку кару людину за те, що вона була патріотом і переконувала людей, що треба повинуватися законам.

БРИЗБЕЙН КАНДИДАТОМ НА ПРЕЗИДЕНТА.

ВІЧІТА (Кензас). — Видавці ґазети „Ди Вічіта Вікон" візвали Артура Бризбейна, як „найкращого в світі редактора від передовиць", щоби він кандидував на президента Америки.

НІМЦІ ДОМАГАЮТЬСЯ ПРАВА НА ВІДПОВІДНУ АРМІЮ.

Приватним шляхом одержано в колах Ліґи Націй пояснення значіння „рівности", яке Німці хочуть поставити в часі конференції в справі обеззброєння. Це значить, що Німеччина буде домагатися разом з обмеженнями збройних сил держав утримувати в себе армію зі зброєю всіх родів, включно до літаків, такої величини, яка відповідалаб розмірам Німеччини та забезпечилаб їй оборону своїх інтересів.

ВТІКАЧІ У ПРОСТИРАЛАХ.

На пограничному відтинку Суходілщина коло Дзісни роздалася в ночі крісова пальба. В тім часі на польську територію перейшли 7 радянських горожан, убраних у білі простирала, щоби не добачила їх радянська сторожа, коли вони повзли сніжними полями. Між втікачами знаходиться 17-літній учень Умінов, ранений підчас утечі. Втікачі оповідають, що двох їх товаришів большевики застрілили. Втікли з Радянщини перед арештуванням за опір проти колективізації господарств.

СМЕРТНИЙ ПРИСУД У БЕРЕЖАНАХ.

Окружний суд у Бережанах при участи присяглих суддів судив 22-літніх Вол. Хахулу й Евст. Мороза з Підкаміння. Вони були обвинувачені в убивстві Ст. Татуньчака з Беньківців за те, що він повідомив поліцію, що оба вони мають військові кріси. Трибунал засудив Хахулу на шибеницю, а Мороза на 6 літ тюрми.

БОЛЬШЕВИЦЬКА СВОБОДА СЛОВА.

Молодого радянського історика, проф. Слуцького, що написав критичну статтю про політику большевицької партії, усунули не тільки з його становища, але й з партії. Преса закидує йому, що він хотів здисквалїфікувати Леніна й теперішніх партійних провідників та сфальшувати большевицьку історію.

ВІЧНІ ШИБИ.

Інжинірови И. Радеміцькому вдалося по довгих літах винайти шибу, яку годі розбити. Спроби виявили, що такої шиби не можна розбити навіть револьверовою кулею. Скло того роду дало би людям великі користи, а в першу чергу такі шиби завели би на нароплавах, літаках і самоходах.

ЗГОРІЛИ ПЯТЬ ОСІБ ПІДЧАС ПОЖЕЖІ ШПИТАЛЮ.

В місті Чарлотетавн, Принс Едвард Айленд, вибухла нічю пожежа в місцевому шпиталю для умово хворих. В тому часі було там біля 400 пацієнтів. В пожежі згинули пять осіб і кількоро пропало. Причина пожежі невідома. Шкоду обчислюють на 408 тисяч долярів.

ФАРМЕР ПОПОВНИВ САМОВБИВСТВО.

У фармерській кольонії Кнїв в Алберті повісився 50-літній фармер Антін Щурик. Його тіло знайдено в опущеній стодолі на його фармі. Причиною самовбийства були фінансові клопоти. Покійний зіставив дружину й семеро дітей.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА.

Дня 15. січня с. р. померла в шпиталі ЮЛІЯ ГРУБРИН, дружина відомого народного робітника, громадянина Миколи Грубрина.

Покійна полишила сиротами троє дітей: Олену, Михайла й Мирослава.

Належала до 345 відділу У. Н. Союза в Минеаполіс, Минн.

Була доброю матірю і доброю громадянкою і полишила по собі загальний сум не тільки серед членів родини, знакомих і приятелів, але й серед цілої нашої громади.

ВІЧНА ЇЙ ПАМЯТЬ.

З ОСВІТНЬОГО ЖИТТЯ НА ЗАКАРПАТТЮ.

На загальних зборах філії „Просвіти" в Хусті вибрано новий виділ, якого головою став д-р М. Станько. — Нові читальні „Просвіти" основано в Севлюші, Буштині і Великих Лунках. Річні загальні збори перевела ціла низка читалень.

ПОЛІЦАЙ УБИВ КОМУНІСТА.

У Варшаві на Налевках комуністи хотіли на трамваєвих дротах порозвішувати комуністичні транспаренти. Коли поліцай відібрав транспарент комуністам і хотів одного з них арештувати, комуніст кинувся на поліцая з ножем. Поліцай застрілив комуніста. При ньому знайшли три леґітимації.

В СПРАВІ ПОЛЬСЬКИХ ГОРОЖАН У ДАНЦІҐУ.

Перед гаським трибуналом відбулася 11 грудня м. р. розправа в справі польських горожан у Данціґу. Представник цього міста доказував, що польський уряд не може покликуватися на данціґську конституцію, яка є актом внутрішнього праводавства, і заперечив, щоби цю справу могли рішати великі держави тільки під кутом інтересів Польщі, бо конституція має на меті запевнити добробут Данціґа, що спирається на широке запілля. Париська конвенція заступила дотичні стипуляції версайського трактату, хоч у письменному експозе ця стипуляція повинна бути виразніша. Вкінці речник Данціґа зазначив, що в міжнародньому праві нема прецеденсу трактування нарівні горожан ріжних держав. Якби Данціґ на таке трактування згодився, перестав би бути вільним містом.

СКОНФІСКУВАЛИ БЕРЕСТЕЙСЬКИЙ ПРОЦЕС.

Урядовий комісаріят Варшави приказав сконфіскувати наклад книжки про берестейський процес адвоката Гофмокль-Островського. Було це перше з задуманих більших видавництв про процес.

ПОСТРІЛИВ СЕБЕ Й ЖІНКУ.

У Львові 21-літній Теофіль Яремчук, вернувши з війська, постріляв смертельно свою жінку Ядвигу, а опісля себе тяжко зранив. Жінка його недавно втратила службу в друкарні Єґера, де була накладачкою. Обоє перед цим страшним учинком надягнули шлюбні одяги. Яремчук помер у шпиталі; стан здоровля його жінки грізний.

ОСТЕРІҐАВ ІНШИХ, А СЕБЕ НЕ ВСТЕРІҐ.

Вилієм Форбс, літ 74, був 20 літ нічним сторожем на залізничому роздорожу в Шикаґо і пильнував людей та автомобілі, щоби не наїхали під поїзд. І тішився, що ніколи не трапилося йому ніяке нещастя. А коли в неділю вертав зі служби до дому і то, як звичайно, своїм автомобілем і через залізничий тор, надїхав поїзд і вбив його на місці, на якім він повнив службу.

„КЕЛІЯ ТОРТУР" АБО НОВИЙ ВИСКОК НІМЕЦЬКОЇ ПРОПАҐАНДИ.

Під таким наловком помістив краківський „Курер Ілюстровани" з 14 грудня 1931 р. згадку про статті, які появилися в англійськім часописі „Манчестер Ґардіян" про положення Українців у Польщі. Ось що пише „Курер Ілюстровани" про ці статті і їх автор: „Задоволений полякожер, полякерований з англійська Німець Фойґт, що є берлінським кореспондентом „Манчестер Ґардіян"-а, містить довгу кореспонденцію зі Львова, в якій виписані несотворені жахливости на тему знущання польських властей над увязненими українськими терористами". Від cебе зазначуємо, що ред. Фойґт не є „полякерованим з англійська Німцем", але правдивим з крови і кости Анґлійцем, про що ми мали нагоду переконатися підчас його побуту у Львові.—(„Новий Час").

СМЕРТЬ ҐЕН. БАБЯНСЬКОГО, ОДНОГО З НЕЧИСЛЕНИХ „БІЛИХ КРУКІВ"...

Помер у Варшаві в 77 році життя ґен. Олексендер Бабянський, Поляк, колишній член російського судейського ґенерального корпусу, з якого виступив, не хотячи підписати присуду смерти на одного фінського революціонера. Від того часу займався приватною правничою (адвокатською) практикою і публіцистикою. Був теж членом III. думи. Покійний був дуже цікавою людиною, одною з тих, які надзвичайно послідовно застосовували свій світогляд до всіх політичних актуалій. Під цим оглядом не знав компромісів і не вмів кривити душею. Це торкається передовсім проблеми т. зв. національних меншин. Будучи сам палким патріотом-борцем за незалежність свого народу (протиставився навіть уґодовецькій політиці петербурського Кола Польського) він (бувший російський ґенерал), мав теж велике зрозуміння для всіх інших визвольницьких рухів. Зокрема до української проблеми й Українців відносився так як мало хто з його земляків. Маленька, ніби малозначна, а всеж характеристична риска: скільки разів бував у Львові, стільки разів заходив до редакції „Діла", живо цікавлючись останніми новинками з українського громадського життя. Своїм становищем до Українців найближче стояв до — теж уже покійного — професора Бодуена де Куртене. Не диво теж, що вони обидва у визвольній Польщі не мали впливу, не займали ніяких високих посад і зійшли в могилу зовсім незамітно, з маленькими згадками про їх смерть на сірих місцях ґазет...

ПОЛЯКИ ЗНОВУ ПОЧИНАЮТЬ ОБІЦЮВАТИ УКРАЇНЦЯМ ПОЛІПШЕННЯ В ПОЛЬЩІ

СТАРАЮТЬСЯ НАВЯЗАТИ РОЗМОВИ З УКРАЇНСЬКИМИ „ПРЕДСТАВНИКАМИ", ЩОБ ЗАМИЛИТИ ОЧІ ЛІЗІ НАЦІЙ.

ВАРШАВА (Польща). — Кореспондент нюйорської ґазети „Ді Ню Йорк Таймс" подає, що знову кружляють чутки про те, що польський уряд має намір полекшити становище Українців у тій частині України, яка тепер знаходиться під Польщею. Пригравкою до такого полекшення повинна наступити політична кооперація між Українцями та Поляками. Для переведення порозуміння з Українцями призначено нового воєводу до Львова, який, кажуть, по походженню пів-Українець і пів-Поляк. При кінці грудня цей воєвода вже відбув конференцію з українськими представниками від культурних та кооперативних організацій.

Воєвода робить заходи, щоб загоїти сліди пацифікації Галичини в 1930 році. В тій ціли вже дозволено наново відімкнути три українські ґімназії, що були замкнені підчас пацифікації, а українські кооперативи нібито мають одержати від держави кредити. Разом з тим у соймі рішучо відкинено більшістю польських голосів усяку розмови про автономію східної Галичини. Міністер справ внутрішніх, Перацький, заявив у соймі, що він ґарантує забезпечення прав національностям у Польщі лише при умові їх безграничної льояльности до держави й тут же він заявив, що українські політичні партії не були льояльними, коли вони свого часу не напятнували рішучо українського революційного руху.

Перацький крім того обіцяв збільшити число шкіл з мішаною польсько-українською мовою, але попередив Українців, щоб вони не робили „перепродукції інтеліґенції". Обіцяв міністер також підтримку кооператив і т. п., якщо Українці стануть вірними польській державі. На це українські посли заявили, що заяви й обіцянки зі сторони уряду, які робить Перацький, Українці чули вже нераз. Та й на цей раз міністер нічого не обіцяв конкретно.

Ґазета „Мета" (орґан „Католицького Союза") в останньому числі звертається до Українців, щоб вони поставились уважно до пропозиції Поляків почати з ними переговори й не відкинули прихильного польського жесту. Разом з тим ґазета говорить, що нова польська політика супроти Українців можливо є ніщо інше, як бажання Поляків обдурити закордонні держави, щоб тим уникнути неприємних розмов на засіданню Ліґи Націй, коли там прийде до обговорення справа українських зажалень з нагоди пацифікації. А тому всі польські розмови про українсько-польське порозуміння можуть бути дуже небезпечними для українського народу.

ЗАЛЄСЬКИЙ ПРИОБІЦЯВ ЩОСЬ ЗРОБИТИ В УКРАЇНСЬКІЙ СПРАВІ.

ЛОНДОН (Англія). — Кореспондент ґазети „Ню Йорк Івнінґ Пост" подає, що підчас перебування польського міністра Залєського в Лондоні Анґлійці порушили справу переслідування Українців. Залєський заявив, що він розуміє всю відповідальність за становище національних меншин у Польщі й він та Пілсудський постараються якось цю справу залагодити.

НЕЗАЛЕЖНА МАНДЖУРІЯ.

ТОКІЮ (Японія). — В Мукдені вже закінчено всі приготовання до проголошення незалежної Манджурії. Уряд майбутньої незалежної републики вже зложено й тепер закінчуються лише деякі приготовання. До Мукдена вже зїхалися значніші китайські діячі, сторонники проголошення манджурської незалежности.

Як тільки така незалежність буде проголошена, Японія негайно визнає нову републику та її уряд. Інші держави можливо стримаються від визнання, але згодом і вони будуть змушені йти за приміром Японії, щоб навязати торговельні зносини з Манджурією та забезпечити тим свої інтереси.

КРІВАВІ ЗАВОРУШЕННЯ В ЕСПАНІЇ.

МАДРИД (Еспанія). — В кількох містах відбулися криваві заворушення на ґрунті боротьби між комуністами та соціялістами з одної сторони й католиками-націоналістами з другої. Заворушення почалися після того, як у Більбао націоналісти вбили чотирох робітників.

У більших містах Еспанії та в індустріяльних районах почався революційний рух робітництва та численні ексцеси. Натовпи бунтарів під проводом комуністів спалили пять церков, а також трохи не здінчували в Більбао 41 католиків. Уряд має вжити найрішучіших заходів, щоб припинити заворушення.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.
За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
З Канади належить посилати гроші лище на т. зв. Foreign Money Order.
Тел. „Свободи": Mongomery 5-0498. Тел. У. Н. Союза: Montgomery 5-1838.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

„ІДЕАЛІСТИ" З ЗАМКНЕНИМИ МОЗКАМИ

Останні тижні завдали прогибіції ряд поважних ударів. З кінцем року появляються всякі обчислення про події в році. Появилися й обчислення, що відносяться до прогибіції, які показали рахунками, спокійними, але невблаганими числами, як „працювала" прогибіція. Ці цифри показали людям чисельно глибину деморалізації, викликаної прогибіційним законом.

Кінець року приніс теж упадок прогибіції у Фінляндії, упадок, який певно попередила зневіра Фінляндців у здібність прогибіції завести тверезість. Ця подія показала Американцям, що поза магометанськими краями, які не пють з релігійних оглядів, Злучені Держави це одинокий край, котрий пробує силою заставити людей бути тверезими.

Пішло зле з прогибіцією, і багато людей, котрі колись були прихильниками прогибіційного закона, нині стоять проти прогибіції, переконавшися наочно, які тяжкі наслідки потягає за собою прогибіційний примус.

Але проти цих людей, які готові вчитися з досвіду, є ще інші люди, яких досвід нічого не навчає. Вони на всі ці нові факти, які збивають їх погляди, не звертають найменшої уваги. Як колись, перед заведенням прогибіції, вони говорили, що прогибіція заведе благодати, так ще й нині кричать, що прогибіція дає благодати, хоч факти говорять зовсім що іншого та хоч факти говорять це так ясно й недвозначно, що навіть дитина може це бачити. Чим живіші факти показують нестійність їх поглядів, тим більше вони кричать, що таки вони мають слушність. Вони мають для прогибіції „замкнений мозок": до цього мозку не проходить нічого, що може противитися їх поглядам.

Глибоко в душі ці люди добре чують, що вони не мають слушности, що правда по противній стороні. Такого чуття носити в собі довго ніхто не може. Забити це почуття вони стараються самовеличанням.

Вони представляють себе як людей засади, як людей ідеї. Мовляв, інші люди хиткі. Мовляв, інші люди без провідної ідеї. Мовляв, ми, прогибіціоністи, є вищі від тих, що заводять щось на пробу, а як проба не вдасться, то відвертаються від первісної ідеї. В цей спосіб з людей із замкненими мозками виходять великі ідеалісти, принципіялісти.

Так люди забріхуються перед іншими й перед самими собою.

БРАК ЗРІВНОВАЖЕННЯ В ПОЛЬЩІ ТА „ЗУЛЯ ХЦЕ КРУЛЯ"

(Оригінальний допис до „Свободи" зі Львова).

Польща ще від маєвого перевороту в 1926 р. (замаху Пілсудського) знаходиться в стані — як то кажуть Поляки — врження".

Ані руш вона не може успокоїтися та дійти до внутрішної рівноваги. — Старі національні „прживари" (хиби, злі сторони) вийшли майже рівночасно з оголошенням самостійности цеї держави — на верх, і то з незвичайною силою.

А вже найбільшою тою національною хибою є безсумніву **брак пошановання для права** і то навіть супроти співгорожан тоїсамої національности. А що вже говорити про права інших національностей, дарма — що вони і у польській конституції і у міжнародних договорах зістали для тих національностей застережені!

І знаменитий польський історик д-р М. Бобржинський висказує ясно у своїм „Зарисі Історії Польщі", що Поляки упали (то є: Польща зістала розібрана тому, що вони уважали себе за вище стоячих понад закони, що правлять людськістю.

Та ці знамениті слова великого польського ученого і державного мужа — відбиваються немов горох від стіни від сучасної польської душі.

Найменшого сліду навіть якоїсь поправи не видно, але навпаки — національні польські хиби вистрілюють мов те дике хабаззя з добре згноєної, але не заволоченої ниви теперішного публичного життя Польщі.

Хто зна, може і це власне зневолює маршала Пілсудського і його найближчих співробітників до приноровлювання тої справдішної „кінської курації" — яку бачимо у виді берестейського процесу, у легковаженню сойму, у румунсько-мадярських виборах і таких інших проявах, які ніяк не дадуться погодити з почуттям права та правного порядку.

У всякому разі є то вибивання клина клином, а вже найгіршою прикметою цеї операції є це, що її виконання пропоручає п. Пілсудський людям цілком некваліфікованим до такої суспільно-політичної хірургії.

І так на приклад — робити президентом найвищої державної контрольної палати — звичайнісінького лінійного ґенерала — це вже виглядає цілком на якийсь акт веселої оперетки Офенбаха.

Офенбах, французький композитор з часів другого цісарства (60-тих років м. ст.) входить тепер дивним дивом знову дуже в моду в Польщі, а зосібна його оперетка „Принцезна фон Ґерольштайн" зі славетним ґенералом „Бум-бум" має тепер у Польщі дуже великий успіх. Слухачі бачать очевидно у тім ґенералі „Бум-бум" натяк на якогось іншого, їм ліпше знаного ґенерала...

У всякому разі — треба на взір Масарика бути політичним реалістом і числитися з реальними обставинами.

І є власне реальним фактом, що рішаючою особою в Польщі є тепер маршал Пілсудський, а цю обставину, що, повернувши з Мадейри він залишив давати ті свої славні „інтервю", що так много і у внутрі Польщі і за її границями йому шкодили — треба йому записати яко дуже велике „плюс" у контовій книзі його публичної діяльности.

Списано вже і видано цілу бібліотеку як у польській так і в чужих мовах (в укаїнській доси ні одної) про того у всякому разі незвичайного чоловіка. Тепер виходять у величезних томах всі його твори відозви, промови та військові прикази.

Матеріял це для студій величезний, але не зашкодить запізнатись і з цим, що вже на підставі знаних доси даних написали про Пілсудського інші, визначні письменники.

Я наведу тут дещо з того, що про нього написав визначний російський (на еміґрації) письменник Алданов — дуже правдоподібно — „справедливий" Єврей.

Написав він ще в 1928 році книжку п. з. „Сучасні", в котрій дуже інтересно в фейлетонній формі накреслив життя таких людей як Клемансо, Бріян, Сталін, Ллойд Джордж, а між іншими і Пілсудський.

І треба признати, що не можна відмовити Алданову великого хисту у підхопленню характеристичних рис з життя змальовуваних ним сучасних героїв політичного світу (Клемансо ще тоді жив).

Не бракує в написаних ним сильветках і інтересних, але дуже характеристичних анеґдот, як ось слідуюча, що відноситься до Пілсудського:

Пілсудський належав спочатку цього століття до польської партії соціялістичної (ППС) і був командантом її боївки, котра вистрілювала царських опричників та робила „екс"-и на правительственні російські державні каси, висилані залізницями.

В листопаді 1918 року, коли Пілсудський вернув з більше як рік треваючої німецької неволі та став начальником держави — прийшла до нього депутація польської партії соціялістичної, щоби його повитати, й очевидно почала до нього говорити: „товаришу Пілсудський".

Та він чемно перервав їй і заявив:

„Мої панове — я не є вашим „товаришем". Ми колись усі всіли були разом до червоного трамваю. Я однак висів з нього на перестанку „Самостійна Польща", а ви ідете дальше до перестанку „соціялізм". Я вам бажаю щасливої дороги, але мене називайте тепер „паном".

Про Пілсудського каже Алданов, що він жив для Польщі, для війни, для слави, але Польщі віддавав перше місце. Він — це немовби який герой з історичної повісти Сенкевича. Коли би вибухла нова війна, або комуністична революція, то ніхто очевидно не міг би заступити Пілсудського на начальному місци.

При одній нагоді (каже Алданов) заявив Пілсудський французькому письменникови Тібо Сіссонови ось що:

„Питаєте про мою політичну програму? Я ніякої не маю... Кождий з моїх земляків сподівається по мені цілком інших діл, як сподівається його сусід. В який же спосіб всіх їх вдоволити?

„Треба отже бути проворним, лявірувати і старанно скривати те, про що чоловік думає.

„Коли люди сподіваються по мені ухилу наліво, то я іду направо. А коли, сподіваються ухилу направо, то я іду наліво. Я атакую противника цілком несподівано. Не є це гра політична, але воєнна".

І справді — каже Алданов, є це воєнна гра. На війні однак знаємо згори, хто є противником і маємо ясно поставлену мету перед собою: противника треба побити.

Але в політиці не все є таке виразне, а чейже треба собі виразно зясувати: хто є ворогом, а хто приятелем, що робити з ворогами, тай взагалі що треба робити.

Пілсудський однак — хоч людина дуже мудра і талановита та з сильною волею — переніс попросту до політики досить чужі їй засади стратеґії.

Уступлення зі становища начальника держави по удачнім перевороті, маніфестація поміж шляхтою на замку князя Радзівілла в Несвіжу — зараз по тім, як польські соціялісти помогли йому до побіди*) в маю 1926 р. — все те є проявами тоїсамої незрозумілої тактики: ухил направо, коли сподіваються ухилу наліво — і навпаки.

В ніякім державнім діячі не увидатнюється те духове роздвоєння так наглядно, як власне у нім. Несподівана зміна поглядів — це нераз в політиці буває.

Але в маршалі Пілсудськім жиють рівночасно ріжноманітні — цілком себе виключаючі настрої.

У теперішню хвилю, як видно, переважає у нім ненависть до парляментаризму і жадоба влади, сконцентрованої в одних руках.

Іван Горленко.

*) Вони влаштували залізничий страйк і не допустили в цей спосіб ворожих Пілсудському полків з Познання до Варшави.

Даймо змогу „Рідній Школі" в Старому Краю наладнати широку постійну мережу станиць рідного національного виховання на українських землях.

ЗВІТ МЕНАДЖЕРА СВОБОДИ

від 1. липня до 31 грудня 1931 року.

ПРИХОДИ:		РОЗХОДИ:	
Липень	$ 6,093.60	Липень	$ 5,649.63
Серпень	5,098.52	Серпень	6,123.20
Вересень	6,188.87	Вересень	6,330.05
Жовтень	5,326.71	Жовтень	5,706.39
Листопад	7,193.42	Листопад	7,059.08
Грудень	10,305.52	Грудень	14,334.67
Разом	$40,206.64	Разом	$45,203.02

Пояснення приходів і розходів.

На приходи зложилися слідуючі позиції:		На розходи зложилися слідуючі позиції:	
Передплата від членів У. Н. Союза	$23,027.80	Платні редакторів і завідателя	$ 6,780.00
Передплата приватна	2,539.84	Платні робітників	12,145.23
Оголошення	4,313.05	Платні кореспондентів	1,523.00
Роботи У. Н. Союза	1,148.75	Папір і інші потрібні матеріяли в друкарни	7,333.63
Роботи приватні	1,370.84	Почта за часопис	2,832.96
За оголошення і видання календаря	4,477.05	Опал, світло, електрика	830.60
Торг з книгарні	1,493.91	Видатки Адміністрації	984.23
Процент з банку	156.40	Асекурація	415.36
Ріжні дрібні, як звороти і тп.	1,679.00	Направа машини	22.22
		Текси і рент	7,391.73
		Адвокат	50.00
		Наклад календаря	2,541.66
		Купно книжок	2,352.40
Разом	$40,206.64	Разом	$45,203.02

ЗІСТАВЛЕННЯ.

Прихід від 1 липня до 31 грудня	$40,206.64
Готівка в банку з днем 30 червня 1931	16,779.75
Разом	$56,986.39
Розхід від 1 липня до 31 грудня 1931	45,203.02
Остає готівки по день 31 грудня 1931	$11,783.37
Депозит в ґазовій компанії	50.00
	$11,833.37

П. Маційовський, менаджер Свободи.

Йосиф Томас.

ПРО КИТАЙСЬКИХ ЕМІҐРАНТІВ

У фільмі „Табу", яка зазнакомлює нас із природою та життям туземців на однім з островів Південного моря, є невеличка сцена, яку може й не всі глядачі запримітили. А саме ця сцена, коли любко гарної Рері підписує Китайцеві, власникові бару, незрозумілі паперці, а потім за них мусить заплатити 3,200 франків, одначе всього має лише 165 франків. Це є причиною цілої пізніщої траґедії.

Такі сцени, що Китаєць боргує туземцеві на великі суми, а пізніще його знищить, є типічним доказом, як Китайці поступають із легковірними туземцями в усіх нецивілізованих краях, до яких продістаються. А Китайці заливають усі краї. Страшна ріка Янґ-Це, що ґадюкою веться китайськими рівнинами, а яку вважають символом країни, заливає що року села та нищить десятки тисяч людей, зовсім так, як це китайські еміґранти роблять із туземцями. Китайські еміґранти є на всіх південних островах. На самітнім Таґіті, що має 11,000 населення, є 4,000 Китайців. У Папіте живуть у своїй дільниці, крамничка при крамничці, мають тут свій китайський банк, який їм помагає кредитом. У кожній оселі на острові є китайський торговець, який не має чужинної конкуренції. Тамошні туземці то мрійливі люди, добрячої вдачі, пасивні, ліниві. Вони, подібно як їх предки, радо проводять час на забавах, танцях і музиці. Китайці кидаються на них наче щурі, нищать їх майно й життя. Із Таґіті розійшлися Китайці по всіх далеких островах, нпр. на такий Бора-Бора, де серред чудової природи досі живе незіпсутий і наївний нарід. Приходять тихенько, при помочі своїх земляків побудують собі хату, виставлять крам, який дістали на борг. Не вміють ні словечка з мови туземців, усеж продають від ранку до пізної ночі. Вони всміхнені, ввічливі та скромні. І дуже „добрі": коли туземець не має грошей, то це дрібниця. Китайці дають на борг передовсім тим, які мають хату, кокосові пальми або банановий город. Потім пишуть, що їм хто винен, доразовують, скільки самі захочуть, а замісць грошей приймають кокосові горіхи, ванілю або капок (бавовна, деревний пух бомбаксу та еріодендрону), щоби двічі стільки заробити. Колиж туземці не можуть платити ні грішми ні плодами, китайський торговець забирає їм хату або поле. І дальше всміхається. Всі його ненавидять, одначе всі ходять до нього купувати, бо інакших крамниць нема.

Наївні, трохи легкотушні туземці купують на борг усе, що їм ввічливий Китаєць предложить. Досі спали на землі на чистих рогіжках, які їм виплели жінки з пандановового листя. Одначе пізнали, що чужинці (Европейці) сплять у ліжках, тому й собі забажали мати ліжка. Тініто (так називають Китайців) має на складі гарні, мосяжні ліжка, що вилискуються наче золото; вдоволиться одною ратою, а на решту почекає пів року на десять процентів місячно. Туземець, який не вміє заробити грошей, зловився так.

На Таґіті зазнакомився я з туземцем, який у своїй довірчивости винайняв своє поле китайському торговцеві і його потомкам на девятьдесять літ за дуже низьку незростаючу ціну та під умовою, що деревляний домик, який Китаєць побудував на тім ґрунті, після того реченця даремно припаде туземцеві.

Думки тих, які пізнали Китай, поки можна було подорожувати в глибині краю, не є однакові: одні хвалять велику працьовитість і скромність Китайців, інші їх ганять, як віроломних людей, до яких годі мати довіря. Очевидно, є ріжниця між чесними та нечесними Китайцями як узагалі між людьми. Люди, які живуть далеко в глибині краю, працюють на полі та жиють із ремесла, визначаються іншими прикметами ніж ті, які приходять до пристані, щоби тут могли легко жити. Нема теж сумніву, що голод, внутрішне безладдя, війни та грабежі винні також чимало, що характер Китайців зіпсувався. Колиб у Китаю настав спокій, то потім завдяки вихованню пробудяться ліпші прикмети китайського народу, ніж ті, що їх мають китайські еміґранти.

Китайці вже сотки літ еміґрують із своєї перелюдненої батьківщини здовж східного побережа Азії на південь. Цей рух зріс на силах від тієї пори, як Америка й Австралія замкнулися перед Китайцями. Можна сказати, що переселення народів у східній та південній Азії досі не покінчене, бо на місце лінивих туземців тиснуться інші завойовницькі народи, а саме Китайці. Банґкок є більше китайський ніж сіямський; про Індокитай кажуть, що це китайська кольонія, якою правлять французькі урядовці, а на Маляйських островах є Китайців більше ніж туземців. Мають там Китайці найліпші плянтації чаю та кавчуку; в Голяндській Індії є Китайців 600,000, подібно на Филипінах і на всіх островах Тихого океану. **Китай має там 10 міліонів еміґрантів.**

Подекуди приходять явно як переселенці, деінде дістаються тайно джунками (човнами) своїх земляків, які нічю виїхали нібито ловити рибу, а вертаються з Китайцями, яких перейняли з кораблів, що подальше закинули були якорі. Осілі сини Небесного Царства сказали, що ті нові пришельці це їх роднна; один подобає на одного, на допити відповідає непевно, а уряди не дбають про те, щоби в підозрілих випадках ствердити правду.

Китаєць вроджений торговець, а коли не має змоги жити з торговлі, переноситься деінде, щоби забогатіти. Проти перелюднення та особистої небезпеки, яка загрожує його майну, знаходить в інших країнах під европейською управою порядок і безпеку. Стане їздити з рікшою (двоколісний візок, яким возить гостей), знайде собі місце слуги або кухаря в европейських домах, а як прискладає собі грошей, торгує чимнебудь. Має практичний змисл для потреб свого окруження, та не має докорів совісти, коли поступає безоглядно. Виглядає, начеб Европейці ставили дороги та шляхи в своїх кольоніях передовсім для Китайців. Новими дорогами Китаєць перший продістається до далеких сіл, бо там найлекше вихісновує недосвідченість туземців, які досі не пізналися на темних сторонах цивілізації.

Коли туземці-робітники викорчують шмат праліса під нові плянтації та побудують собі хати, щоби там поселитися, приходить між них китайський торговець, продає їм харчі та спіртові напитки, їх жінкам матерії та фальшиві дорогоцінности, а робітники відносять йому всі свої ощадности.

В Індокитаю туземці плекають риж на полях більше для китайських лихварів, ніж для себе. Китайський еміґрант майже ніколи не є робітником, лише чекає на вислід праці інших. Позичає туземцям гроші на засів, дасть їм на борг якийнебудь зайвий товар або купить за половину ціни ввесь урожай надовго перед жнивами. Колиж туземець покінчить жниво, Китаєць забере йому майже все.

На Таґіті оповідали мені про Китайця, який поселився на островві Туамоті. Був одиноким торговцем на цьому острові, продавав і купував усе. Привіз собі також проекційний апарат із фільмами та в своїй буді давав представлення. Туземцям це подобалося, а хоч не мали грошей, платили вступ кокосовими горіхами. Цілі купи горіхів росли перед хатою. Китаєць робив із них копру й небаром мав монополь тієї торговлі на острові, а товар діставав без видатків. Двічі до року приїздила з Паніте ґелета й комісіонер, знову Китаєць, і відвозив жниво.

У Ганої, головнім місті Тонкіну, побачив я раз крамничку, на дверях якої було написано „А ля віль де Праґ", а над тим чеське назвище власника. Одначе крамничка була вже від довшого часу замкнена, товар перевезений, лише напис лишився. Якийсь Чех продавав анамітські вироби, шовкові, бапиковані матерії, вишивки, порцеляну, прикрашувані скриньочки, обстановку з гебанового дерева, викладану перловою масою та подібні куріозні речі, які чужинці радо купують на спогад. Я довідався, що той Чех не міг видержати конкуренції Китайців, які невподалеки в кількох торговлях продавали подібні предмети дешевше від ранку до пізної ночі. Чех позбувся тут маєтку та став працювати як робітник у броварні.

На тій же вулиці недалеко відси мав крамничку китайський кравець. Раз вийшов я по восьмій годині вечером із готелю, а коли я побачив, що той кравець має ще відчинено, прийшло мені на думку, що я потребував би нового одягу. Колиб це було за дня, я певно пішов був би до французького кравця. Поступив я до крамнички, вибрав собі матерію, а Китаєць узяв мені міру. Рівночасно сказав мені, щоби я рано в девятій годині прийшов до міри. Я не здивувався, бо знав, як Китайці вміють працювати, коли їм усміхається зарібок. Колиж я біля 11. години в ночі вертався до готелю, китайський кравець сидів зі своїм помічником на вулиці та шили мій одяг. Рано я спробував

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

УКРАЇНСЬКІ ЗМАГУНИ І ЇХ ЖЕРТВЕННІСТЬ.

Читаю „Ню Йорк Америкен" з 14 січня 1932 р. і знаходжу там новинку про змагання в 71 Реджімент Арморі в Ню Йорку з тим додатком, що дохід з нього піде для російського допомогового комітету. Далі сказано, що на чолі цеї акції стоїть велика княжна Марія, біля якої згуртувалися бувші царедворці та останки Романових і московського двірянства. Довгий спис імен вказує, що є там реакціонери, стовпи того царату, який так сильно гнобить Україну.

Та найцікавіше для нас те, що між змагунами поставлено на першім місці матроза Кириленка, себто того козака, котрого ми звикли зачисляти до Українців.

За ввесь час побуту Кириленка в Америці та того адвертайзменту, який давала йому українська преса, я ще не завважив навіть одного доларової жертви на Рідну Школу чи яку іншу українську ціль, яка походила би від п. Кириленка чи якого іншого українського змагуна. А чейже вони заробляють на життя і можуть жертвувати, а то й жертвують, але на московські цілі. Вони між Українцями зачисляють себе до синів України, але ділами цього не показують. Бо коли безробітний Українець в Америці дає жертви на українські цілі мимо безробіття і нужди, то українські змагуни не жертвують нічого, хоч заробляють. Дотого в тім самім часі допомагають добродійним московським організаціям, які організують біля себе людей, котрі ворожо відносяться не тільки до ідеї української державности, але й до всього, що українське, а навіть до самого українського імени.

Петро Рудий,
Ню Йорк, Н. Й.

Ніякий культурний нарід не може обійтися без шкільного Товариства, яке в національній державі стає клітиною державно-освітного апарату, а в мішаниї — доповнює її заведіння та недогляди в освітній роботі. — Єкількиж більше значіння для бездержавного українського народу має „Рідна Школа" в старому краю! Памятаймо на це!

одяг, а пополудні в четвертій годині мав його в готелі. Був із білого сирого шовку, а коштував навіть не 10 долярів.

В Індокитаю є зовсім так як в інших тропікальних краях. Европейці відчинюють свої крамниці в 9-тій годині рано, замикають їх від 12-тої до 3-тої, пробують по обіді виспатись, а потім знову продають до 6. години. Вечером виходять, щоби відсвіжитися, а що всі европейські крамниці вже позачинювані, купують, чого потребують, у Китайців, які сидять у крамницях безперервно від рана до півночі. Білий білого там не може піддержувати й усі здані на ласку й неласку своїх жовтих конкурентів.

Для Китайця не мало би значіння розпорядження про зачинювання крамниць або про обмежений час праці. Він умів би обійти таке розпорядження, бо хоч є торговцем або робітником, дбає виключно про свою користь і не має змислу для солідарности. Китайці є тим пятим елементом у тропікальних краях, без якого годі обійтися. Колиб не було там Китайців, тузимці та білі мусілиб купувати багато дорожче в Европейців.

Коли не приходять покупці, Китаєць у своїй крамниці вчиться читати, писати або рахувати на своїх „соробанах" (числовиціях), що подібні до діточих числівницях. На дротах прикріплених до рамок, понасилювані червоні й чорні кульки. Ними Китайці ведуть усякі рахунки певно та скоро. Аритметики й писання чисел одного під одним Китайці не знають. Коли заплатите банкнотом, який має більшу вартість ніж куплений предмет, крамар стане пересувати кульками на дротах і обрахує, скільки має вам видати.

Світова війна пробудила в Китайців національну свідомість і розуміння своєї вартости. Цю думку приносять зі собою на чужину та живуть для неї. Колиж у Китаю святкують якийсь памятний день, еміґранти святкують його в себе на чужині. Прикрашують свої хати прапорами, замикають крамниці та їздять автами з родиною, святочно зодягненою. Одначе не вивішують прапорів тієї країни, в якої кольонії живуть, ані не беруть участи в їх державних святах. У такі дні працюють.

Китайські еміґранти є необхідні, бо оживляють торговлю та ремесла в кольоніях. Одначе вони є рівночасно перешкодою для цивілізаційного поступу в оселях, бо тузмеці не можуть попри них розвиватися в тих обставинах. Так витворюються тут дві верстви: збогатілих китайських використувачів і використуваних тузимців - бідаків.

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВНОГО РЕКОРДОВОГО СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗА

за грудень 1931 року

НОВИЙ ВІДДІЛ:

Український Народний Союз в Галвей, Н. Й. Відділ 79.

ЗЛУЧЕНІ ВІДДІЛИ:

Братство св. Благовіщення, від. 50 в Сейнт Франкоіс, Мо., злучилося з Братством св. Миколая від. 225 в Десльодж, Мо., в одно Товариство **„Український Народний Союз в Деслодж, Мо., Відділ 225".**

Братство св. Богородиці від. 258 в Мікіс Ракс, Па., злучилося з Братством св. Володимира від. 91, в Тов. **„Український Народний Союз в Мікіс Ракс, Па., Відділ 91".**

Товариство ім. Івана Франка від. 389 в Гери, Інд., злучилося з Товариством ім. Тараса Шевченка від. 100, в одно Товариство **„Український Народний Союз в Ґери, Інд., Відділ 100".**

Товариство Подільська Січ, від. 141, в Дітройт, Міш., злучилося з Братством св. Івана Хрестителя, від. 292, в одно Товариство **„Український Народний Союз в Дітройт, Міш., Відділ 292".**

Братство св. Михаїла, від. 166, в Бентон, Ілл., злучилося з Братством св. Івана Хрестителя, від. 377, в Зіґлер, Ілл., в одно Товариство **„Український Народний Союз в Зіґлер, Ілл., Відділ 377.**

СУСПЕНДОВАНІ ВІДДІЛИ:

Братство Трох Святителів, від. 264, в Ню Тави Фолс, Огайо, зістало суспендоване за неплачення вкладок.

НОВІ ЧЛЕНИ:

В. 2. Лучковський Іван, Ворґач Марія, Жук Марія.
В. 7. Яцула Ева, Петрунцьо Петро.
В. 9. Бондаренко Василь, Ковальчик Михайло, Свет Михайло.
В. 28. Проковин Йосиф.
В. 37. Лиса Ксеня.
В. 38. Налипа Іван.
В. 62. Травка Петро.
В. 65. Ядловський Михайло.
В. 75. Шанайда Марія, Шанайда Василь.
В. 79. Савіцький Онуфрій, Литвин Стефан, Савіцька Параскевія, Цеплій Юрчень, Савіцька Анна, Литвин Отто.
В. 102. Гніт Іван.
В. 105. Ковтонюк Михайло, Борис Варвара.
В. 106. Шаран Марія.
В. 132. Хочинська Марія.
В. 182. Геряк Василь.
В. 213. Ошуст Марія.
В. 220. Максимек Марія.
В. 221. Сень Ксеня, Келер Розалія, Фрицин Марія.
В. 242. Галупа Андрій.
В. 256. Кіяовський Михайло.
В. 259. Гаритій Володимир.
В. 270. Гайдук Клим.
В. 273. Кіщак Михайло.
В. 276. Глопек Стелла.
В. 292. Шустакевич Микола, Кусівзи, Семенюк Володимир.
В. 300. Процяк Михайло.
В. 318. Чемерис Параскевія.
В. 321. Лісовська Анна, Виниик Петро.
В. 330. Мигас Іван.
В. 342. Пукас Матильда.
В. 361. Сидор Катерина.
В. 369. Кулик Олена.
В. 370. Рохва Марія.
В. 374. Поліщук Евдокія, Бласко Володимир.
В. 375. Бабінський Йосиф, Михаленько Нікетас.
В. 388. Яворський Йосиф, Яворська Евдокія.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 8. Атаманчук Стефан.
В. 11. Корда Василь, Корда Параскевія.
В. 17. Камінський Микола.

В. 18. Лобовський Іван, Лобовська Анна.
В. 20. Герман Григорій, Годяк Йосиф, Годованський Петро, Колачинський Йосиф, Годяк Марія.
В. 21. Косик Василь.
В. 34. Чмерид Анастазія, Чмерид Іван, Чмерид Василь, Говард Марія.
В. 41. Красневич Михайло.
В. 53. Собіль Петро, Собіль Марія.
В. 55. Кульчицький Антін.
В. 65. Лаврів Олекса.
В. 67. Гуцуляк Теодозія, Семчишин Василь.
В. 70. Литвинюк Катерина.
В. 85. Паращук Данило.
В. 87. Трояновський Василь.
В. 104. Савків Гнатко.
В. 110. Галандій Микола.
В. 112. Бревка Ева.
В. 113. Філевич Михайло, Годчак Василь, Кравс Ілько.
В. 115. Дубрівна Тетяна.
В. 120. Щербан Василь, Ляхович Петро.
В. 126. Ціцьо Микола.
В. 127. Нагірняк Марія, Нагірняк Марія.
В. 131. Гржим Марія, Лавринчук Андрій, Гржим Бронислав, Смук Розалія.
В. 135. Андрейко Теодор.
В. 144. Комисарук Яків.
В. 164. Іванина Катерина, Лесів Юрій.
В. 182. Хомій Олекса.
В. 193. Маліщевська Стелля.
В. 206. Галас Андрій, Солочук Матвій.
В. 217. Ніколайко Стефан.
218. Мательський Лев, Мательська Марія, Мательська Анна.
В. 220. Вільчак Анна, Вільчак Розалія.
В. 225. Паращик Микола.
В. 235. Чеплій Пелагія, Чеплій Михайло, Ясінський Микола.
В. 266. Квиків Михайло, Михальчишин Іван, Варшона Яків, Михальчишин Марія, Михальчишин Анна.
В. 276. Задорожний Іван, Бабяк Анна, Бабяк Михайло, Хлопек Марія, Хлопек Олекса, Хлопек Іван, Мізуник Олена, Лесюкевич Михайло, Одесюкевич Марія, Олущак Евелин, Сисин Микола, Сисин Василь, Сисин Марія.
В. 288. Барна Михайло, Барна Анастазія, Бойко Андрій, Юркевич Михайло, Стирановська Марія, Стирановський Юрій.
В. 289. Язловський Михайло, Когут Микола.
В. 317. Ліщинська Магдалина, Ліщинський Іван.
В. 324. Ліщинчук Анна, Слободян Іван, Яцишин Гаврило, Яцишин Анна.
В. 326. Тиванюк Йосиф.
В. 336. Педех Анна, Вельган Петро.
В. 367. Лесів Федор.
В. 385. Віцента Олена, Шуш Михайлина, Віцентий Матвій, Віцентій Іван.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 5. Череватюк Стефанія, Черватюк Володимир.
В. 14. Готра Іван.
В. 56. Шелева Марія.
В. 80. Ващур Анна.
В. 91. Троян Стефанія, Батюк Микола, Слончка Генрик, Бербериєк Стелла, Деркач Володимир, Мудрик Стефанія, Мудрик Марія, Мудрик Володимир, Деркач Марія, Мудик Анна, Тоян Марія, Афтанас Михайло, Дубівний Дмитро, Шпак Михайло, Мудрик Петро, Троян Михайло, Карпа Семен, Кріль Петро, Афтанас Микола, Петровський Стефан, Мудрик Петро, Деркач Антін, Коласа Петро.
В. 100. Янецька Текля, Янецький Теодор, Стежук Серафинка, Бородовська Олена, Гайванович Олекса, Довгун Анна, Пайт Анна, Янецька Брониєлава, Долгун Григорій, Долгун Юстина, Волошинський Евстахій, Волошинська Павлина, Стежук Стефан.
В. 112. Бевка Михайло.
В. 113. Королевят Катерина.
В. 152. Вітяк Василь.
В. 161. Сенета Стефан, Сенета Катерина, Владичок Микола, Владичок Катерина.
В. 225. Була Іван, Павлух Григорій, Греськів Йосиф, Бронецький Пилип, Кондрат Теодор, Семко Марія, Гресків Марія, Семко Іван, Бронецька Маргит, Гардиґайло Михайло, Назарович Михайло, Гардиґайло Катерина, Коробій Іван, Кондратів Варвара, Гарасим Анна, Була Параня, Голдак Павло, Павлух Марія, Сосяк Василь, Голдак Ева, Бронецький Василь, Голдак Марія, Семко Василь, Павлух Василь.
В. 229. Кривокульський Іван.
В. 230. Тимчак Петро.
В. 280. Миник Марія, Миник Теодор.
В. 292. Крижанович Юстина, Стадник Ева, Крижанович Теодор, Крижанович Анна, Мариняк Микола, Мариняк Олена, Попович Михайло, Попович Марія, Гурський Михайло, Єднак Ксеня, Чорна Марія, Гирловська Марія, Єднак Василь, Ших Михайло, Шерегова Онуфрій, Ворко Теодор, Лакомський Гнатко, Михальчук Теодор, Чорній Стефан, Гирловський Іван, Стадник Іван.
В. 361. Ткач Ілько.
В. 363. Стойка Йосиф.
В. 377. Балігроцький Михайло, Пашко Михайло, Балігроцький Олекса, Галушка Катерина, Мазур Теодор, Мазур Анна, Галушка Катерина, Балігроцький Яків.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 1. Смалець Варвара, Смалець Іван.
В. 18. Гут Петро.
В. 23. Брохівська Марія.
В. 24. Гаврищук Семен.
В. 30. Гамівка Мелянія.
В. 31. Стапай Микола.
В. 32. Довганюк Юрій.
В. 34. Кузань Франко, Кузань Андрій, Задорожна Катерина, Задорожний Іван.
В. 35. Матолич Василь.
В. 38. Чпін Андрій, Безкоровайний Микола.
В. 44. Чичоловський Василь.
В. 46. Головінський Володимир.
В. 48. Бердій Іван.
В. 49. Подлушевич Михайло.
В. 51. Дендюк Марія.
В. 52. Забавський Іван, Забавська Анастазія.
В. 56. Гавчик Юрій, Маркош Петро.
В. 59. Біляшиний Дмитро.
В. 61. Маркович Іван, Тавапчак Олекса, Томашовський Іван.
В. 69. Хороший Іван, Єднак Іван, Петрівський Микола.
В. 72. Когут Розалія, Педенська Агнешка, Педенський Бронислав, Когут Анна.
В. 75. Гураль Томко.
В. 77. Фільч Катерина, Міско Таня.
В. 78. Костек Михайло.
В. 80. Кузик Федко.
В. 90. Волос Теодор.
В. 91. Гунька Анеля, Позун Михайло.
В. 96. Ревт Сенько, Сухий Антін, Часла Гнат, Кісілевич Йосиф.

В. 124. Петрик Катерина.
В. 132. Лесяк Йосиф.
В. 133. Зібак Анна.
В. 135. Гресів Стефан, Ільків Анна, Рачок Василь, Ружецький Казимир, Цап Анастазія, Пронюк Дмитро, Рачок Параня.
В. 136. Загарко Михайло, оХванець Іван, Голуб Стефан, Нідбель Антін, Тимчук Михайло.
В. 137. Кузмін Анна, Кузмін Лев, Стиран Марія.
В. 139. Дзіковський Іван, Дзіковська Ева.
В. 141. Гнітів Захарко.
В. 147. Горболевич Павлина, Потіха Константин, Потіха Анна.
В. 186. Капітула Олена.
В. 187. Ручинський Василь, Ставінога Федор, Вічимишин Іван.
В. 193. Бувяк Блажій, Шевчук Зофія, Шевчук Ілько, Головчак Евдокія.
В. 209. Капусняк Кароліна, Капусняк Іван.
В. 217. Кузь Михайло, Шеремета Марія, Савульський, Микола, Носак Стефан, Фенчур Дмитро.
В. 218. Белевяк Іван, Бусько Іван, Гордієвич Михайло, Когут Йосиф, Каус Катерина, Мацупа Іван, Онищак Лев, Гордієвич Павлина.
В. 222. Шеремета Йосиф, Каспир Григорій, Шеремета Зофія, Шипінька Михайло.
В. 223. Коляню Йосиф.
В. 229. Маркович Михайло.
В. 230. Глуханич Франко, Пірка Юрій, Присташ Христина, Стечовяк Григорій, Волійник Ева, Волійник Петро, Кушнірський Григорій, Мигаль Анна, Мигаль Михайло.
В. 235. Богаченко Василь, Вульчак Григорій, Вульчак Марія.
В. 237. Фідик Марія, Фідик Йосиф, Тимак Михайло, Вороняк Яцко.
В. 239. Вигінний Андрій.
В. 243. Нечай Микола, Заокопний Григорій.
В. 247. Федорович Семен, Федорович Петро.
В. 253. Смолінська Марія.
В. 259. Мушинський Іван.
В. 261. Ленко Андрій.
В. 264. Вуйчик Михайло, Галашин Роман, Кохан Марія, Кохан Максим, Ромасик Григорій, Ромасик Параскевія.
В. 266. Сивик Стефан, Підгільський Петро, Підгільська Марія.
В. 275. Динер Маргет.
В. 276. Цибак Микола, Цибак Василь, Гешкевич Анна, Гладьо Анна, Гладьо Михайло, Гліста Йосиф, Стефанович Пелягія, Стефанович Андрій.
В. 281. Федорик Василь, Бачинська Йосифа.
В. 283. Малиса Іван, Малиса Михайло.
В. 289. Данилишин Петро.
В. 293. Гендель Анна.
В. 296. Шемела Стефан.
В. 301. Новосад Яким.
В. 308. Чорний Григорій.
В. 313. Шевчук Кондрат, Куцей Михайло.
В. 321. Коніов Федько, Конков Марія.
В. 322. Гриш Юстина.
В. 326. Прокоп Едвард.
В. 327. Залуцький Лука, Комар Теодор, Леськів Михайло, Максимків Панько, Максимків Текля.
В. 334. Гуль Катерина, Ламбор Микола, Сеник Марія, Сеник Василь, Сорівка Стефан.
В. 336. Кравчук Григорій.
В. 338. Хань Григорій, Хань Михайло, Грицько Олекса, Гладиш Семен, Грицько Ева, Янковський Михайло, Куц Андрій, Качмарик Марія, Качмарик Михайло, Куц Розалія, Кухарчик Стефан, Крайняк Іван, Малинчак Розалія, Пінкасевич Михайло, Прочанин Іван, Прочанин Розалія, Прочанин Михайло, Прочанин Андрій, Пінкасевич Марія, Страхоцький Іван, Гуховський Микола.
В. 342. Дзядик Володимир, Дзядик Михайло, Покутецький Іван.
В. 343. Ботвин Антін.
В. 349. Хомяк Василь, Хомяк Гатька.
В. 354. Валог Людвик.
В. 360. Лачун Василь, Мороз Теодор.
В. 363. Лучишин Олекса, Лучишин Марта, Адамс Ксеня.
В. 364. Савецький Іван.
В. 389. Виницький Дмитро, Виницька Юлія.
В. 400. Мічкевич Михайло.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 21. Миник Марія, Миник Теодор.
В. 50. Була Іван, Була Параня, Бронецький Василь, Бронецька Маргит, Бронецький Пилип, Гарасим Анна, Голдак Марія, Голдак Ева, Голдак Павло, Голдак Марія, Сосяк Василь, Греськів Марія, Греськів Василь, Греськів Марія, Греськів Йосиф, Кондратів Варвара, Кондрат Теодор, Коробій Іван, Назарович Михайло, Павлух Григорій, Павлух Василь, Павлух Марія, Семко Іван, Семко Марія, Семко Василь.
В. 53. Соболь Марія, Соболь Петро.
В. 141. Чорній Стефан, Чорна Марія, Гироловський Іван, Гировська Катерина, Гурський Михайло, Єднак Василь, Єднак Ксеня, Крижанович Теодор, Крижанович Анна, Крижанович Юстина, Крижанович Анна, Лакомський Гнатко, Мариняк Олена, Мариняк Марія, Мариняк Микола, Михальчук Теодор, Попович Олена, Ворко Теодор, Шеремета Онуфрій, Стадник Ева, Стадник Іван, Шеремета Марія, Ших Михайло.
В. 143. Корбило Іван.
В. 166. Балігроцький Яків, Балігроцький Михайло, Балігроцький Олекса, Галушка Антін, Галушка Катерина, Мазур Анна, Мазур Теодор, Пашко Михайло.
В. 182. Череватюк Володимир, Черватюк Стефанія.
В. 193. Кривокульський Іван.
В. 196. Костів Петро.
В. 200. Теплий Василь.
В. 212. Шелева Марія.
В. 258. Афтанас Михайло, Афтанас Микола, Батюк Микола, Берберик Стелла, Деркач Марія, Деркач Володимир, Деркач Антін, Дубівний Дмитро, Карпа Семен, Коласа Петро, Кріль Петро, Мудрик Марія, Мудрик Анна, Мудрик Володимир, Мудрик Петро, Мудрик Стефанія, Мудрик Петро, Петровський Стефан, Слончка Генрик, Троян Стефанія, Троян Марія, Троян Михайло, Шпак Михайло.
В. 276. Сенета Стефан, Владичок Микола, Сенета Катерина, Владичок Катерина.
В. 303. Королевят Катерина, Вашур Анна.
В. 334. Стойка Йосиф.
В. 358. Махно Зофія.
В. 363. Ткач Ілько.
В. 388. Довгун Григорій, Бородовська Олена, Довгун Юстина, Довгун Анна, Гайванович Олекса, Янецький Теодор, Стежук Серафина, Стежук Стефан, Янецька Бронислава, Янецька Текля, Пайт Анна, Волошинська Павлина, Волошинський Евстахій.

ЧЛЕНИ ПОМЕРШІ:

В. 18. Боджинський Стефан.
В. 30. Головчинський Петро.
В. 59. Жаневський Петро.
В. 90. Зупкович Семен.
В. 91. Гаврик Михайло.
В. 111. Бобчук Гаврило.

В. 126. Іванюк Микола.
В. 221. Бойко Роман.
В. 285. Зарич Анна.
В. 372. Ярема Роман.

ЗІСТАВЛЕННЄ:

З початком грудня 1931 р. було в У. Н. Союзі повнолітних членів	20,877
В місяци грудні 1931 р. принято нових	57
В місяци грудні 1931 р. принято наново	100
В місяци грудні 1931 р. принято з переступними листами	108
В місяци грудні 1931 р. принято з інших кляс обезпечення	3
Разом	21,145
В місяци грудні 1931 р. суспендовано	208
В місяци грудні 1931 р. дідійшли з переступними листами	107
В місяци грудні 1931 р. дідійшли до інших кляс обезпеч.	3
В місяци грудні 1931 р. померли	10
Разом	328
З кінцем грудня 1931 р. в У. Н. Союзі було повнолітних членів	20,817

ЗІСТАВЛЕННЄ ПІСЛЯ КЛЯС І СУМ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

СТАРИЙ РІД.

В клясі Л.	на $ 100	8
В клясі А.	на $ 250	372
В клясі А.А.	на $ 500	5,618
В клясі Б.	на $ 750	861
В клясі С.	на $1000	12,965
В клясі В.В.	на $1500	293
В клясі С.С.	на $2000	101

НОВІ РОДИ:

Обезпеченнє платне по смерти з вкладками до 70 року життя.

В клясі О- 500	на $ 500	86
В клясі О-1000	на $1000	85
В клясі О-1500	на $1500	1
В клясі О-2000	на $2000	2
В клясі О-2500	на $2500	—
В клясі О-3000	на $3000	—

Обезпеченнє платне по смерти з вкладками протягом 20 літ.

В клясі Р- 500	на $ 500	67
В клясі Р-1000	на $1000	139
В клясі Р-1500	на $1500	4
В клясі Р-2000	на $2000	4
В клясі Р-2500	на $2500	—
В клясі Р-3000	на $3000	—

Обезпеченнє платне за життя з вкладками протягом 20 літ. (Ендавмент).

В клясі Е- 500	на $ 500	110
В клясі Е-1000	на $1000	93
В клясі Е-1500	на $1500	4
В клясі Е-2000	на $2000	1
В клясі Е-2500	на $2500	—
В клясі Е-3000	на $3000	—
Разом		20,817

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ.

НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

В. 2. Ворґач Василь.
В. 8. Кабич Марія, Кабич Катерина.
В. 18. Лабовська Мелянія.
В. 33. Джурджевич Омелян, Михалько Андрій, Михалько Юлія, Михалько Йосиф, Михалько Емілія, Михалько Омелян, Скочипець Мирослав.
В. 67. Андрущишин Алекс.
В. 105. Борис Розалія, Борис Катерина, Борис Стефанія, Владика Володимир, Владицький Іван.
В. 151. Потіпицький Іван.
В. 156. Купчак Марія, Купчак Михайло, Купчак Іван.
В. 177. Мельник Анна, Рекрут Ольга.
В. 183. Подлецька Марія, Подлецький Микола, Подлецький Володимир, Подлецький Юрій.
В. 218. Кульчицький Тома.
В. 221. Іваньків Станислав, Іваньків Стефан, Іваньків Дмитро, Сидорик Володимир.
В. 240. Сорока Стефан, Сорока Петро, Сорока Катерина, Сорока Іван, Сорока Михайло, Сорока Анна.
В. 273. Долинська Ольга.
В. 276. Семенюк Зофія.
В. 326. Гнатко Іван.
В. 330. Швайковська Стефанія, Швайковська Анна, Швайковська Марія.
В. 334. Беднарчук Мирослава.
В. 370. Ройко Лорейн.
В. 377. Пашко Стефан.
В. 392. Леосько Марія, Леосько Бернис, Леосько Олена, Леосько Стелла, Леосько Іван.

ДІТИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 18. Лабовський Іван, Лабовський Петро, Лабовський Андрій.
В. 20. Годяк Елисавета, Годяк Анна, Годяк Микола, Годяк Йосиф.
В. 21. Косик Василь, Косик Іван, Косик Теодор, Косик Михайло, Косик Марія, Косик Люба.
В. 34. Чмирид Богдан, Чмирид Стефанія, Чмирид Іван, Чмирид Генрієта, Говард Анна, Говард Розалія.
В. 53. Собіль Володимир, Собіль Олена, Собіль Анеля.
В. 67. Гуцуляк Геня, Семчишин Вулька.
В. 85. Паращук Анна, Паращук Катерина, Паращук Павло, Паращук Марія.
В. 127. Нагірняк Станислав, Нагірняк Йосиф, Нагірняк Альфонсо.
В. 152. Яцус Михайло, Яцус Стефан, Яцус Василь, Яцус Марія.
В. 193. Маліщевська Марія, Маліщевський Петро.
В. 218. Матильський Йосиф, Матильський Іван.
В. 276. Затхей Дмитро, Затхей Михайло, Цилюх Стефан, Цилюх Іван, Цилюх Марія, Шведюк Микола, Шведюк Йосиф.
В. 288. Барна Стефан, Бойко Михайло, Барна Ольга, Бойко Стефанія, Бойко Едвард.
В. 317. Лічинська Стефанія, Лічинська Марія, Лічинська Марія.
В. 324. Яцишин Стефанія, Яцишин Анна, Яцишин Стефанія.
В. 364. Сало Петро Павло, Сало Іван, Сало Анна.
В. 380. Марків Марія, Марків Олена, Марків Петро, Марків Віктор, Марків Йосиф, Марків Марія.
В. 385. Шун Михайло, Шун Флойд, Шун Стефан, Шун Володимир, Шун Марія.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 5. Черватюк Наталія, Черватюк Михайло, Черватюк Михайло.
В. 56. Шелева Анна, Шелева Анастазія, Шелева Катерина.
В. 91. Афтанас Петро, Афтанас Адам, Афтанас Михайло, Деркач Катерина, Деркач Марія, Карпа Стефан, Карпа Роман, Колаєа Зофія, Кріль Катерина, Кріль Петро, Кріль Іван, Кріль Володимир, Мудрик Наталка, Мудрик Анеля.
В. 91. Мудрик Петро, Мудрик Розалія, Мудрик Роман, Мудрик Володимир, Слончка Олена, Слончка Генрик, Шпак Ванда, Троян Іван, Троян Мирослава, Голдак Анна, Греськів Ольга, Гресько Йосиф.

В. 100. Бородовська Анна, Бородовський Іван, Бородовська Ольга, Волошинський Кароль, Волошинська Анеля.
В. 161. Сенета Юлія, Бронецький Андрій, Сенета Анна.
В. 225. Бронецький Пилип, Копач Марія, Копач Ольга, Сосяк Анна, Береза Катерина, Була Анна, Була Марія, Була Йосиф, Була Іван, Була Михайло, Бронецький Стефан, Голдак Павло, Голдак Іван, Голдак Мирослава, Голдак Михайло, Греськів Іван, Греськів Михайло, Греськів Йосиф, Греськів Анна, Греськів Ева, Греськів Олена, Лазарович Андрій, Лазарович Ольга.
В. 292. Чорній Микола, Чорний Іван, Чорній Пилип, Чорна Ольга, Єднак Юлія, Єднак Михайло, Єднак Анна, Крижанович Петро, Мариняк Анна, Мариняк Евгенія, Михальчук Петро, Михальчук Мирослав, Стадник Евген, Стадник Едвін.
В. 364. Стойка Анастазія, Стойка Ольга, Стойка Анна.
В. 377. Мазур Михайло, Мазур Стефан, Мазур Анна, Пашко Михайло, Пашко Анна, Балігроцький Стефан, Галушка Анна.

ДІТИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 1. Татуcько Юлія, Татуcько Анна.
В. 7. Мельник Стефан, Мельник Ірина, Гут Андрій, Гут Марія, Гут Йосиф, Гут Ольга, Капітула Іван, Мельник Петро, Мельник Олена, Мельник Володимир, Мельник Михайло.
В. 18. Гнут Василь.
В. 21. Гаврилюк Анна.
В. 29. Шкварла Захарій, Яноцак Григорій, Яноцак Василь, Яноцак Іван.
В. 30. Кульматицький Андрій, Кульматицький Михайло, Кульматицька Анна, Кульматицький Теодор, Кульматицький Стефан, Кульматицька Марія, Кульматицька Олена, Шкварла Олена.
В. 34. Кузань Зофія, Кузань Олена.
В. 35. Матолич Фред, Матолич Ольга.
В. 47. Мальґовський Василь, Мальґовський Ярослав.
В. 65. Гаваняк Ева, Гаваняк Анна, Гаваняк Марія.
В. 67. Бруховський Михайло.
В. 69. Петрівський Богдан, Петрівський Володимир.
В. 70. Френцко Михайло, Френцко Анна, Кирчів Ярослав, Кирчів Наталка, Ковик Олекса, Коник Йосиф, Коник Петро.
В. 77. Фільц Стефан, Фільц Юрій.
В. 83. Кобильник Стефанія.
В. 86. Стец Іван.
В. 91. Гунька Ольга.
В. 96. Чемерис Зофія, Пісіо Анна, Пісіо Іван, Пісіо Михайло, Пісіо Василь.
В. 99. Корінька Михайло, Корінька Йосиф.
В. 109. Кенджа Емілія.
В. 113. Коземчак Йосиф.
В. 121. Баран Марія, Баран Юлія, Баран Зофія, Баран Ольга, Баран Катерина, Цесла Ева.
В. 131. Цап Зофія, Цап Василь, Рожитська Ольга, Рожитська Олена, Рожитський Едвард, Рожитська Надя.
В. 132. Бережницький Вінцентій, Бережницька Володислава, Бережницька Емілія, Бережницька Вікторія, Смерека Данило, Смерека Михайло, Смерека Марія.
В. 136. Пшеничка Михайло, Пшеничка Дмитро, Тимчук Едвард, Тимчук Михайло, Тимчук Олена, Тимчук Марія, Тимчук Іван.
В. 137. Стиран Розалія, Кузмін Василь, Кузмін Ольга, Кузмін Стефан, Стиран Стефанія, Стиран Анна, Стиран Катерина, Стиран Павлина.
В. 139. Дзіковський Стефан, Дзіковська Доропа.
В. 147. Горболевич Михайло, Горболевич Анна, Горболевич Зофія, Горбалевич Стефан, Горбалевич Зофія, Горбалевич Михайло, Горбалевич Антін.
В. 156. Гарасика Михайло.
В. 168. Стек Василь.
В. 177. Рекрут Ольга.
В. 209. Капусняк Ольга, Капусняк Марія, Капусняк Павлина.
В. 218. Клюс Йосиф, Клюс Іван, Клюс Анна, Клюс Микола, Малярчук Ева, Малярчук Марія, Малярчук Михайло, Малярчук Агнешка, Малярчук Йосиф, Малярчук Стефан.
В. 230. Глуханич Олена, Присташ Йосиф, Присташ Михайло, Присташ Іван, Присташ Стефан, Волійник Катерина, Волійник Марія, Волійник Михайло.
В. 231. Кузьо Михайло.
В. 235. Крупяник Ольга.
В. 237. Фідик Мирослав, Фідик Стефанія, Фідик Ярослав, Карбінник Петро, Рибак Петро, Рибак Ядвіга, Рибак Марія, Рибак Лео, Вороняк Бронислава, Вороняк Мелянія, Вороняк Татіянна, Вороняк Йосиф.
В. 239. Кудла Володимир, Кудла Олекса, Кудла Анна, Кудла Василь, Кудла Теодозія, Сеґін Ольга, Сеґін Розалія.
В. 245. Стадник Іван, Стадник Петро.
В. 247. Федорович Мирослав, Федорковч Петро, Федорович Михайло.
В. 259. Мушинська Франка, Мушинська Ольга, Мушинський Володимир, Мушинська Марія.
В. 268. Білик Стефан, Білик Ольга, Білик Марія.
В. 276. Цибак Павло, Лаврик Станислав, Бабяк Марія, Бабяк Іван, Бабяк Катерина, Бабяк Розалія, Шумила Анна, Шумила Олена.
В. 283. Малиса Ольга, Малиса Богдан, Малиса Наталія, Малиса Ярослав.
В. 293. Ханенчук Розалія.
В. 318. Кочан Йосиф, Кочан Іван.
В. 321. Конів Зофія, Конів Микола, Конів Олена, Конів Катерина, Конів Марія.
В. 326. Бурило Франко, Бурило Дмитро, Соколовський Михайло, Соколовська Катерина.
В. 333. Гелетей Петро, Гелета Геновефа.
В. 338. Янковський Стефан, Янковська Ольга, Янковський Йосиф, Качмарик Ілько, Качмарик Зофія, Качмарик Ілько, Качмарик Анна, Куц Володимир, Куц Марія, Пінкасевич Марія, Пінкасевич Лідія, Пінкасевич Стефан, Прочанин Стефанія, Прочанин Теодозія, Прочанин Олена, Прочанин Володимир.
В. 347. Мусей Стефан, Мусей Олена, Мусей Мирослав.
В. 349. Хомяк Іван.
В. 352. Ковальчук Анна, Ковальчук Михайло.
В. 360. Подолинський Іван, Волосинчук Анна, Волосинчук Марія, Волосинчук Анна, Волосинчук Катерина.
В. 369. Сірська Ірина, Сірський Василь.
В. 383. Козак Теодор, Козак Франка.
В. 389. Вінецька Еленора.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ.

В. 50. Проненцький Пилип, Бронецький Андрій, Копач Ольга, Копач Марія, Сосяк Анна, Береза Анна, Була Анна, Була Йосиф, Була Марія, Генрик, Слончка Олена, Шпак Ванда, Троян Іван, Троян Мирослава, Голдак Мирослава, Голдак Ольга, Греськів Олена, Греськів Іван, Греськів Михайло, Греськів Анна, Греськів Ева, Лазарович Андрій, Лазарович Ольга.
В. 53. Собіль Олена, Собіль Володимир, Собіль Анеля.
В. 141. Чорна Ольга, Чорний Пилип, Чорній Іван, Чорній Микола, Єднак Михайло, Єднак Юлія, Єднак Анна, Крижанович Петро, Мариняк Евгенія, Мариняк Анна, Михальчук Петро, Михальчук Мирослав, Стадник Едвін, Стадник Евген.
В. 166. Балігроцький Стефан, Галушка Анна, Мазур Михайло, Мазур Стефан, Мазур Анна, Пашко Михайло, Пашко Анна.
В. 179. Галів Йосиф.
В. 182. Черватюк Михайло, Черватюк Антін, Черватюк Наталія.
В. 212. Шелева Анна, Шелева Анастазія, Шелева Катерина.
В. 258. Афтанас Петро, Афтанас Адам, Афтанас Михайло, Деркач Марія, Деркач Катерина, Карпа Стефан, Карпа Роман, Кріль Катерина, Колаєа Зофія, Кріль Володимир, Кріль Петро, Кріль Іван, Мудрик Наталка, Мудрик Анеля, Мудрик Петро, Мудрик Розалія, Мутрик Володимир, Слончка Олена, Слончка Генрик, Шпак Ванда, Троян Іван, Троян Мирослава.
В. 276. Сенета Юлія, Сенета Анна.
В. 334. Стойка Анна, Стойка Ольга, Стойка Анастазія.
В. 389. Бородовська Ольга, Бородовська Іван, Бородовська Анна, Волошинський Кароль, Волошинська Анеля.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ У. Н. СОЮЗА:

В. 2. Ворґач Марія.
В. 7. Яцула Ева, Петрунцьо Петро.
В. 9. Ковальчук Михайло, Свет Михайло.
В. 179. Добромільський Іван.
В. 213. Ошуст Марія.
В. 244. Любинецька Анна.
В. 274. Цицик Елисавета, Пусь Михайло.
В. 321. Лісовська Анна.

ДІТИ ПОМЕРШІ:

В. 169. Іванишин Марія.

ЗІСТАВЛЕННЄ:

З початком грудня 1931 р. було в У. Н. С. дітей членів	13,539
В місяци грудні 1931 р. принято нових	52
В місяци грудні 1931 р. принято наново	72
В місяци грудні 1931 р. принято з переступними листами	83
Разом	13,746
В місяци грудні 1931 р. суспендовано	214
В місяци грудні 1931 р. дідійшли з переступними листами	87
В місяци грудні 1931 р. дідійшли до повнолітних членів	11
В місяци грудні 1931 померли	1
Разом	313
З кінцем грудня 1931 р. в У. Н. Союзі було дітей членів	13,433

ЗІСТАВЛЕННЄ ПІСЛЯ КЛЯС МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ:

В клясі 1-ій за 25 цнт. місячної вкладки	12,042
В клясі 2-ій за 50 цнт. місячної вкладки	1,391
Разом	13,433
З кінцем грудня 1931 р. в У. Н. С. було всіх обезпечених	34,250

УВАГА

Кожний відділовий урядник і член Українського Народного Союза повинен пильно прочитати і до неї стисло застосуватися.

Так повнолітні як і молодечі члени У. Н. Союза, оголошені в рекордовім звіті за місяць грудень 1931 р. як суспендовані або виключені за неплачення місячних вкладок чи з інших причин згідно зі статутом організації, коли хотять і надальше бути членами У. Н. Союза, мусять зголоситися протягом сего місяця (січня) до своїх відділів і виплатити наново, залеглі всі свої вкладки і залеглости до місцевої каси на руки відділових урядників. Коли цего не зроблять до кінця місяця січня 1932 року, то в лютім 1932 р. мусять виповнити нові аплікації (просьбу о принятє), коли схотять бути дальше членами У. Н. Союза, подібно як кождий новий кандидат. Ці знов члени, так повнолітні як і малолітні, котрі в місяци грудні 1931 р. перейшли переступні листи, а еще не зголосилися до іншого правоіснуючого відділу У. Н. Союза, мусять це зробити в місяци січні 1932 р., бо в другий місяць, то є в лютім 1932 р. стратять всі членські права і мусять бути приняті наново на підставі нових аплікацій (просьб о принятє).

І. Каштанюк, гол. рек. секр.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

НЮ БРИТЕН, КОНН.

Справи українсько-американської стейтової політичної організації.

Відбулися річні збори У. А. С. П. О. 25 грудня в Ню Бритен, Конн., на яких був цілий комітет Стейтової Організації та делегати з ріжних парохій і організацій. По вступнім слові предсідателя В. Калини приступлено до вибору тимчасової президії до перепровадження зборів.

Вибрано о. Климовича на предсідателя, а п. А. Маланчука і М. Галкевича на секретарів. Предсідатель Калина в довшій промові подав справоздання з діяльности У. А. С. П. О. за рік 1931, пригадавши ріжні справи, які під проводом Стейтової Організації були виконані. Між іншим він пригадав, що в ріжних місцевостях відбулися пікніки й Листопадові Свята. З таких публичних національних борів є велика користь для нашого національного руху. Ми не лише збираємо гроші на допомогу Рідному Краєви, але також при тій нагоді порозуміваємося одні з другими й набираємо більшої охоти до дальшої народньої роботи, поки не осягнемо нашої цілі: визволення українського народу. Пан Калина звернув увагу зібраним, що ми ще маємо богато роботи перед собою, бо нам треба поборювати не лише отвертих чужих ворогів нашого національного визволення; а ми маємо також поборювати й своїх внутрішніх ворогів — большевиків, які стараються всіми способами ослабити наш національний рух, або, колиб їм вдалося, то навіть і цілком спаралізувати його, щоб таким способом забезпечити московський інтернаціонал, який мордує та тортурує найкращих синів нашого українського народу. Піддержувати таку ворожу нам організацію, можуть лише виродки та запроданці.

Рекордовий секретар Т. Галенда пояснив, що він занимався не лише рекордованням ріжних засідань та потрібною перепискою, а ще дотого їздив по ріжних місцевостях, щоб заінтересувати неактивних Українців нашими національними справами. Ця праця не була марною, бо богато є тих одиниць, що під проводом Стейтової Організації взялися до щирої праці на нашім народнім поли. Добр. Галенда також звернув увагу присутних, що він уважає за свій національний обовязок інформувати визначніших Американців про кривду, яку заподіяно свідомо або й несвідомо нашому народу. Інформовання чужинців про наші національні кривди, є дуже важною справою для нашого визвольного руху, а тому ніхто з нас не сміє інформаційної справи занедбувати. Добродій Галенда сказав, що він часто має запрошення промовляти в англійських церквах і він ніколи не занедбує поінформувати Американців.

Зі справоздання касієра Л. Виха і фінансового секретаря О. Мерещака, всі присутні могли переконатися, що фінансова справа Стейтової Організації стоїть на здорових підвалинах і є розумно заряджувана. Стан каси за той рік виказує, що всіх грошей за минулий рік зібрано $961.98. З того висдано на ріжні національні цілі з ріжними видатками $598.57. На руках касієра лишається $363.41. З цеї суми вже певна частина призначена на дальшу допомогу Старому Краєви. Взявши під розвагу трудні часи, всі були вдоволені, що наш нарід чим дальше то ліпше зачинає розуміти свої національні повинности й з великою посвятою складає свої жертви на народнє діло.

К. Марущак здав справоздання з діяльности гартфордських організацій, а Гр. Патинок з ансонійської. Всі три богато труду положили, щоб зібрати по можности як найбільше датків для народньої справи. Декотрі місцевости, хоч і спільно працювали зі Стейтовою Організацією, однак на допомогу Старому Краєви посилали впрост через Обєднання, отже під впливом Стейтової Організації зібрано богато більше на поміч Рідному Краєви, як показують книги нашого касієра.

Контрольна комісія, до якої покликано гр. Патинка, Івана Підлуцького і Івана Несторука, знайшли всі книги впорядку.

Вибори Екзекутиви відбулися в слідуючім порядку: гр. В. Калина — предсідатель; К. Марущак і гр. Підлуцький — заступники; рекордовий секретар добр. Т. Галенда; заступники М. Галькевич і М. Тимчишин; фінансовий секретар О. Мерещак; заступники В. Вавро і П. Салабай; касієр Т. Захаревич; заступник П. Матвійчук; організатори А. Маланчук і П. Драляк; контрольна комісія: о. Климкович, о. Гулин, Ів. Нестерук, Гр. Патинок і Гр. Дмитерко. Засідання закінчено промовою о. Гулина і делегата зі Старого Краю, п. Ясінчука. Делегат обширнішою промовою докладно обговорив теперішній стан шкільництва й зазначив, що без допомоги американських Українців не можна обійтися. Всі щирою промовою шан. делегата були дуже заохочені до дальшої праці й постановили справу шкільництва в Старім Краю піддержувати всіми силами.

Т. Галенда, рек. секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Представлення на Рідну Школу.

До такого допису в ч. 11 „Свободи" треба ще додати пожертву п. М. Михайлюка 1 доляр.

ЗІ СПОРТУ.

33 Barons Street,
Rochester, N. Y.
January 15, 1932.

To the Editor of Svoboda.

Dear Sir:

In your Jan. 8th issue of the Svoboda I saw you also carry sports in your publication and wish you would publish the item in your sporting section.

The Ukrainian Cossack basketball team of Rochester wish to hear from other Ukrainian teams in New York state, Pennsylvania, New Jersey, or Connecticut, in regards to games. The Rochester team in two years of competition has won 41 games in 50 starts and feels it can give a good game to any other Ukrainian teams in aforementioned states. The Rochester team is now booking games with teams in its own nationality and would like to play a team from your city.

The Cossack team is composed of former stars of other teams. It includes John Cupick, a diminutive forward, elusive and a sure shot form any position. He is paired with Bidack, another forward of equal ability. Dudek and Pituley are the giant guards for the locals and are usually the point-getters. The pivot position is in care of Borshanski, a six foot giant who can steal the tap against the tallest of players and can work the block play for over 15 poinst a game.

Besides playing basketball the team is also a well trained stage group entertaining after games with tap dancing, singing and comedies provided by members of the team.

Borshanski is recognized as the leading Ukrainian tap dancer in the New York state, while Dudek will amuse the audience with his crazy antics, having experience with a circus troupe. Cupick, the midged of the team, is a silver-toned songster and is sure to make a hit among Ukrainian people as he sings songs in his native tongue.

Michael Borshanski has been appointed booking agent and can be reached by writing to him at 33 Barons Street, Rochester, NewYork.

Respectfully yours,
Michael Borshanski.

РОСІЯНИ ВІДМЕЖОВУЮТЬСЯ ВІД ГАЛИЦЬКИХ МОСКВОФІЛІВ.

Дня 7 грудня м. р. в годині 5 пополудні відбулося в малій салі „Народного Дому" святочне відкриття „Союзу студентів Росіян" у Львові, затвердженого міністерством освіти. В цьому союзі гуртуються російські студенти з Волині, Полісся і Білоруси. Досі цей союз істнував (від 10 літ) при „Російськім Добродійнім Комітеті" у Львові, організації російських еміґрантів. Тепер „Союз російських студентів" став самостійною організацією, яка відмежовується від істнуючого на нашому терені москвофільського студентського товариства „Друг".

Річ у тому, що впродовж цілих 10 літ російські студенти не могли зжитися зі жмінкою москвофільських студентів в одній організації. Відношення не тільки москвофільських студентів, але взагалі галицьких москвофілів до „Союзу студентів Росіян" вороже. Доказом цього хоч би те, що на святочному відкритті союзу не явився ані один москвофільський студент з „Друга", який, запрошений до участи в святі, відповів виминаючо, що не може цього зробити, придержуючись постанов „Зїзду російських студентів", що літом відбувся у Варшаві і рішив не творити в одному центрі двох товариств. Одначе життя деколи сильніше від постанов. Одна з промов, виголошених на святі, була виразно звернена проти „Друга". Таксамо і старші москвофіли просто збойкотували це свято. Російських студентів, які звернулися із запрошеннями до москвофільських діячів, принято дуже нерадо; їм закидають... „великоруський сепаратизм". Ніхто з галицьких москвофілів не явився на святі. Тільки після офіційної частини прийшов Н. Марко, ред. демагогічної та нахабно україножерної ґазетки „Земля і Воля".

На святі відкриття були видніші представники львівської російської кольонії, представники високих шкіл у Львові — проф. Шимкевич (куратор Союзу), Г. і Л. Гальбани і В. Морачевський, відпоручники польських академічних товариств, які виступали з привітами.

Свято попередив молебен, відслужений о. Сапігою. Опісля відбулася спільна вечера, концерт балалайкової орхестри і танці.

Назва нової організації: „Союз Русских Студентов во Львовѣ", по польськи: „Звйонзек Студентуф Росян ве Львове". Голова Союзу: п. Бушма з Волині.

—o—

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ТАРЗАН І ДОРОГОЦІННОСТИ З МІСТА ОПАР. (43)

Болючо різали шнури руки й ноги Тарзана. Та він умів терпіти біль і не звертав на нього уваги. Він хотів пити й їсти, але це також його мало турбувало, бо він і до цього звик, живучи в джунглях. Та найбільше його іритувала Ла, а тому він сердито повернувся до неї спиною. Ніби полумям обдуло Ла й лице її залилося кровю, яка від образи й злости набігла до нього. „Жерці вогненного бога! Поспішайте сюди!" — кричала вона.

—o—

Жерці оточоли її навколо. Один з них мав у руках палаючий смолоскип. Ла заповіла, що при сході сонця має бути принесена йому жертва. Тарзан, котрий зневажив храм Опару, має вмерти, а його тіло буде спалене. Сонце почало сходити. Ла обернулася до нього лицем з молитвою. Вона в руці тримала ніж, високо над грудьми Тарзана. Вдивляючися знову в лице Тарзана, Ла почула неміч убити того, кого вона так любить.

—o—

Тарзан лежав, заплющивши очі. Він тепер чекав на удар ножа. Та замісць ножа він почув, як Ла кликала його: „Тарзане! Тарзане! скажи мені, що ти любиш мене й підеш жити зі мною в Опар. Цим ти вратуєш своє життя. Це остання твоя можливість. Відповідай що так, молю тебе!" Тарзан мовчав, дивлячись їй глибоко в очі. Ла чекала відповіди, щоб дати наказ жерцеви запалити деревляний престол під Тарзаном, або звільнити його.

—o—

В цей час до вуха Тарзана донісся з джунглів звук, який воскресив у нього надії на порятунок. Тарзан відповів таким страшним криком, що Ла з переляку відступила кілька кроків від нього. Ніхто не сподівався, що людина може видати такої сили й такий застрашаючий крик. У мешканців Опару, що товпилися навколо престола, аж мороз пішов поза шкірою. Скоро й вони почули, що з джунглів долітав рев слона, який наближався сюди.